

Pengetahuan Am tentang

Kebudayaan Kehina

中国 常识

(中马对照)

办公室

as Chinese Affairs Office of
ouncil

国家汉办 / 孔子学院总部
Hanban (Confucius Institute Headquarters)

高等教育出版社
HIGHER EDUCATION PRESS

The modern nation, Asia transformed

中国 中国 常 国

中国 中国

中国 中国

中国 中国

Pengetahuan Am tentang

Kebudayaan China

中国 文化 常识

(中马对照)

ZHONGGUO WENHUA CHANGSHI

国务院侨务办公室

The Overseas Chinese Affairs Office of
the State Council

国家汉办 / 孔子学院总部
Hanban (Confucius Institute Headquarters)

高等教育出版社·北京
HIGHER EDUCATION PRESS BEIJING

本书的著作权由国家汉办 / 孔子学院总部享有。

Hak cipta buku ini dimiliki oleh Hanban / Ibu Pejabat Institut Konfusius.

图书在版编目 (CIP) 数据

中国文化常识: 汉马对照 / 国家汉办 / 孔子学院总部编著. — 北京: 高等教育出版社, 2015.1

ISBN 978-7-04-038685-1

I. ①中… II. ①国… III. ①汉语—对外汉语教学—语言读物②中华文化—基本知识—汉语、马来语 IV.

①H195.5 ②K203

中国版本图书馆CIP数据核字 (2013) 第259501 号

出版发行 高等教育出版社
社 址 北京市西城区德外大街4号
邮政编码 100120
印 刷 北京信彩瑞禾印刷厂
开 本 787mm×1092mm 1/16
印 张 18.5
字 数 380千字
购书热线 010-58581118

咨询电话 400-810-0598
网 址 <http://www.hep.edu.cn>
<http://www.hep.com.cn>
网上订购 <http://www.landaco.com>
<http://www.landaco.com.cn>
版 次 2015年1月第1版
印 次 2015年1月第1次印刷
定 价 86.00元

本书如有缺页、倒页、脱页等质量问题, 请到所购图书销售部门联系调换

版权所有 侵权必究

物 料 号 38685-00

中国常识系列编委会

主 任 许 琳

副主任 夏建辉

编 委 张彤辉 顾 蕾

王锦红

顾 问 雷振刚 邱立国

周福成

前言

《中国文化常识》《中国历史常识》和《中国地理常识》是由中华人民共和国国务院侨务办公室组织编写，面向世界各国汉语学习者的普及型、口语化的文化辅助读物。2006 年国家汉办 / 孔子学院总部组织国内外有关专家对该书内容进行了改编，并翻译成汉语与德语、法语、日语、韩语、俄语、泰语、西班牙语、阿拉伯语对照版本，出版发行后反响热烈，受到国外读者广泛欢迎，各国中国语言文化爱好者纷纷要求增译更多语种。此次增译工作包括汉语与意大利语、瑞典语、葡萄牙语、柬埔寨语、越南语、老挝语、缅甸语、印尼语、马来语、土耳其语、波斯语、波兰语、捷克语、斯洛伐克语、匈牙利语、罗马尼亚语、保加利亚语、塞尔维亚语、克罗地亚语、芬兰语、乌克兰语、荷兰语、豪萨语、印地语、希伯来语、挪威语、丹麦语、希腊语、蒙古语、尼泊尔语等 30 个语种的对照版本。

希望本系列读物成为您了解中国的窗口，成为您通向汉语世界的桥梁。

《中国文化常识》《中国历史常识》和《中国地理常识》在改编翻译过程中得到了海内外诸多专家、学者、教师 and 全球各大孔子学院的关心与支持，他们倾注了大量的精力，提出了许多中肯的建议，在此向他们表示诚挚的谢意。

由于时间所限，书中不免会有疏漏和不当之处，希望使用者和专家学者不吝赐正，以供今后修订时改正。

国家汉办 / 孔子学院总部

2011 年 6 月

无边
落木
萧萧
下
不尽
长江
滚滚
来

PRAKATA

Pengetahuan Am tentang Kebudayaan China, Pengetahuan Am tentang Sejarah China dan Pengetahuan Am tentang Geografi China sumbangan Pejabat Hal Ehwal Orang China Seberang Laut di bawah Dewan Negara China, merupakan satu siri bahan bacaan untuk semua pelajar bahasa China di seluruh dunia. Pada tahun 2006, kandungan versi asal buku-buku tersebut telah disusun semula oleh Hanban/Ibu Pejabat Institut Konfusius, lalu diterjemahkan dan diadaptasi kepada versi dwibahasa China-Jerman, China-Perancis, China-Jepun, China-Korea, China-Rusia, China-Thailand, China-Sepanyol dan China-Arab. Sebaik sahaja versi-versi tersebut diterbitkan, ia mendapat sambutan yang menggalakkan dalam kalangan pembaca. Dalam pada itu, para peminat bahasa dan budaya China dari pelbagai negara juga meminta supaya buku-buku tersebut diterjemahkan ke dalam lebih banyak bahasa. Atas permintaan ramai, siri bahan bacaan ini kini diterjemahkan ke dalam 30 jenis bahasa, iaitu bahasa-bahasa Itali, Sweden, Portugis, Kemboja, Vietnam, Laos, Myanmar, Indonesia, Melayu, Turki, Parsi, Poland, Czech, Slovak, Hungarian, Romanian, Bulgaria, Serbia, Croatian, Finland, Ukrain, Belanda, Hausa, Hindi, Hebrew, Norway, Denmark, Greek, Mongol dan Nepal.

Siri bahan bacaan ini diharap dapat menjadi jendela bagi anda untuk mengenali China, serta jambatan yang menghubungkan anda dengan dunia bahasa China.

Dengan kesempatan ini, ucapan terima kasih yang tulus ikhlas serta penghargaan yang tidak terhingga ingin disampaikan kepada para pakar, sarjana, guru bahasa China di dalam dan luar negara serta pihak Institut Konfusius di seluruh dunia atas sumbangan dan sokongan mereka terhadap siri bahan bacaan ini.

Anda dialu-alukan memberikan pandangan dan komen kepada kami jika menemui sebarang kesilapan atau ketidakserasian dalam siri bahan bacaan ini.

Hanban/Ibu Pejabat Institut Konfusius
Jun 2011

目录

Isi Kandungan

中国传统思想 Ideologi Tradisional China

概述 Pengenalan	2
孔子 Konfusius	4
“四书五经”与儒家思想 “Empat Buku dan Lima Kitab” dan Konfusianisme	8
老庄与道家思想 Laozi, Zhuangzi dan Taoisme	10
佛学思想 Buddhisme	12

中国传统美德 Sifat-sifat Mulia Tradisional China

概述 Pengenalan	16
孝敬父母 Taat kepada Ibu Bapa	18
尊老爱幼 Menghormati Orang Tua dan Menyayangi Kanak-kanak	20
“岁寒三友” Tiga Sahabat dalam Musim Sejuk	22
诚实守信 Jujur dan Mematuhi Janji	24
尊师重教 Menghormati Guru dan Menghargai Pendidikan	26

中国古代文学 Kesusasteraan China Lama

概述 Pengenalan	30
远古神话 Mitos Kuno	32
《诗经》Kitab Puisi (Shi Jing)	36
楚辞 Chu Ci	40
汉乐府 Lagu-lagu Yuefu Dinasti Han	44
南北朝民歌 Lagu-lagu Rakyat Dinasti-dinasti Utara dan Selatan	46
唐诗 Puisi Tang	48
宋词 Puisi Song Ci	52
元杂剧 Yuan Zaju (Opera Dinasti Yuan)	56

明清小说 Fiksyen Dinasti-dinasti Ming dan Qing 60

四大民间传说 Empat Cerita Rakyat yang Terkenal 64

中国古代科技

Sains dan Teknologi China Lama

概述 Pengenalan 74

指南针 Kompas 76

造纸术 Pembuatan Kertas 78

印刷术 Percetakan 80

火药 Serbuk Letupan 82

《甘石星经》Buku Samawi Gan dan Shi 84

张衡与地动仪 Zhang Heng dan Seismograf 86

祖冲之与圆周率 Zu Chongzhi dan Pi 88

纺织技术 Teknik Pemintalan 90

日晷和铜壶滴漏 Jam Matahari dan Cerek Tembaga Clepsydra 92

算盘和珠算 Sempoa dan Pengiraan Sempoa 96

中国传统艺术

Seni Tradisional China

概述 Pengenalan 100

民乐 Muzik Rakyat 102

京剧 Opera Beijing 104

地方戏 Opera-opera Tempatan 108

曲艺 Quyi (Seni Rakyat) 112

围棋 Catur Go (weiqi) 114

中国象棋 Catur China 116

汉字 Karakter-karakter China 118

书法 Kaligrafi 120

篆刻 Ukiran Cap Mohor 122

中国画 Lukisan Tradisional China 124

中国文物

Benda-benda Budaya China

概述 Pengenalan	130
甲骨文 Jiaguwen	132
三星堆文化 Tamadun Sanxingdui	134
后母戊方鼎 Houmuwu Ding	138
越王勾践剑 Pedang Raja Goujian dari Yue	140
良渚美玉 Jed Liangzhu	142
长信宫灯 Lampu Istana Changxin	144
秦始皇陵兵马俑 Patung-patung Perajurit dan Kuda Terracota	
Makam Qinshihuang	146
曾侯乙编钟 Loceng-loceng Bunyan Zenghou Yi	150
金缕玉衣 Baju Jed yang Dijahit dengan Benang Emas	152
铜奔马 Kuda Gangsa Berderap	154
永乐大钟 Loceng Besar Yongle	156
古代钱币 Syiling-syiling Lama	158
敦煌莫高窟 Gua Mogao Dunhuang	160

中国古代建筑

Bangunan China Lama

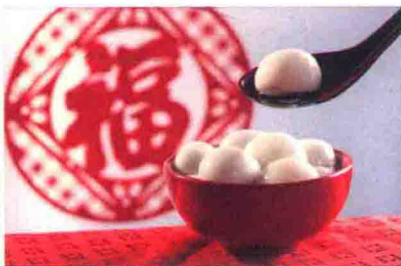
概述 Pengenalan	166
宫廷 Istana	168
寺庙 Rumah Berhala	172
园林 Taman-taman Klasik	176
塔 Pagoda	180
桥梁 Jambatan	182

中国工艺美术 Seni dan Kraf China

概述 Pengenalan	186
唐三彩 Barangan Tembikar Tang Tiga Warna	188
瓷器 Porselin	190
景泰蓝 Cloisonné	192
扇子 Kipas	194
风筝 Layang-layang	196
灯彩 Tanglung Beraneka	198
刺绣 Sulaman	200
丝绸 Sutera	202
蜡染和蓝印花布 Batik dan Kain Belacu Biru	204
剪纸 Guntingan Kertas	206
玉雕 Ukiran Jed	208
石狮 Singa Batu	210
文房四宝 Empat Harta Karun di Bilik Buku	212

中国民俗 Adat Resam Rakyat China

概述 Pengenalan	218
中国人的姓名 Nama-nama Orang China	220
十二属相 Dua Belas Shio Binatang	224
小孩儿满月与抓周 Jamuan Genap-Satu-Bulan dan Upacara Mencengkam untuk Bayi Berumur Setahun (Zhuazhou)	226
婚礼 Perkahwinan	228
四灵——古代吉祥的象征 Empat Dewa —Simbol Bertuah pada Masa Silam	230
吉祥图案 Imej-imej Bertuah	234
民间庙会 Temasya Rumah Berhala Rakyat	236
舞狮 Tarian Singa	238

春节 Perayaan Tahun Baru China	240
元宵节 Perayaan Cap Go Meh	242
清明节 Hari Qingming	244
端午节 Perayaan Perahu Naga	246
中秋节 Perayaan Kuih Bulan	248
二十四节气 24 Tempoh Suria	250

中国人的生活 Kehidupan Orang China

概述 Pengenalan	254
旗袍与中国传统服饰 Ceongsam dan Pakaian Tradisional China	256
中国饮食 Masakan China	260
中国茶 Teh China	264
中国酒 Arak China	266
中国民居 Bangunan Kediaman Penduduk China	268
马车、轿子与布鞋 Kereta Ditarik Kuda, Kerusi Tandu dan Kasut Kain	272
中医中药 Perubatan dan Ubat Tradisional China	274
针灸术与麻醉术 Akupunktur dan Terapi pembiusan	276
汉语·普通话·方言 Bahasa China·Mandarin·Dialek-dialek	278

中国传统思想

Ideologi Tradisional China

概述

Pengenalan

中国人注重人与自然的和谐，在中国传统思想中，“天人合一”是一个著名的话题。中国传统思想更注重个人修养的提升，更关注“修身养性”；更为重视智慧的体悟而对逻辑推理不是特别在意。

可以说，中国有一套完整的影响了中国几千年的思想体系，而这套体系最重要的组成部分就是孔子、孟子开创的儒家思想和老子、庄子开创的道家思想以及佛学思想。其中，对中国影响最大、最深远的是儒家思想。

Pengenalan

Berbanding dengan orang Barat, orang China lebih mementingkan hubungan harmoni antara manusia dengan alam semula jadi. "Alam semula jadi dan manusia adalah satu." iaitu satu ungkapan lazim dalam ideologi tradisional China. Orang China lebih mementingkan pemupukan nilai-nilai moral dan penghalusan tingkah-laku serta kesedaran rohani seseorang individu berbanding dengan pendekatan secara logik.

Boleh dikatakan, China mempunyai satu sistem pemikiran yang mempengaruhinya selama beberapa ribu tahun pada masa kuno, bahagian yang paling penting ialah Konfusianisme yang dimulakan oleh Konfusius dan Mengzi, Taoisme yang dimulakan oleh Laozi dan Zhuangzi, serta Buddhisme. Di antaranya, Konfusianisme memainkan peranan yang paling penting dalam pembentukan ideologi tradisional China.

禪

1	2
	3

1. 老子
Laozi
2. 庄子
Zhuangzi
3. 汉字 "禅"
Karakter chan (Zen)

孔子

Konfucius

至聖先師像

孔子（公元前551—公元前479），名丘，字仲尼，鲁国人。中国春秋末期伟大的思想家和教育家，儒家学派的创始人。

孔子的远祖是宋国的贵族，殷王室的后裔。在孔子很小的时候，他的父亲就去世了，以后孔子的家境逐渐衰落。虽然孔子年轻的时候很贫困，但是他立志学习，他曾经说过：“三人行，必有我师焉。”后来，他开始授徒讲学，他一共教授了3 000多个学生，其中不乏贫困家庭的孩子，改变了以往只有贵族子女才有资格上学的传统。孔子晚年还编订上古书籍，保存了很多古代的文献，我们现在看到的《诗经》《尚书》《周易》等等都经过他的编订。

孔子的很多思想即使在今

天看来也很有价值。比如，孔子丰富了“仁”的内涵，他认为要做到“仁”，就要关爱别人，“己所不欲，勿施于人”；他还认为，“君子和而不同”，也就是说，在处理人际关系上要承认人与人之间的差异，不要用单一的标准来衡量对方，这样才能够达到社会的和谐与稳定；他在教育上还主张用启发的方法促使学生独立思考，在学习书本知识的同时还要有自己独立的见解等等。

孔子的言行被他的弟子们收集在《论语》一书中，孔子的思想也被后人吸收和发扬光大，成为中国传统思想的最主要的组成部分，并逐渐传播到周边国家，形成了影响范围很广的儒家文化圈。

孔子是属于中国的，他在中国家喻户晓，绝大多数中国人的思想都或多或少地受到他的学说的影响；孔子也是属于世界的，联合国教科文组织曾将他列为世界十大文化名人之一。

1	2
	3

1、2. 孔子

Konfusius

3. 孔庙供奉的孔子

Konfusius yang didewakan dalam
Rumah Berhala Konfusius